

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-4/...*29.04*.....2020 г.

ДО
Г-ЖА ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА,
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА
1000, гр. София, ул. „Триадица“ № 8

На Ваш изх. № Е-04-20-191/09.04.2020 г.
Към наши изх. № ЕО-4/27.02.2019 г. и
№ ЕО-26/06.11.2019 г.

Относно: Проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и проект на Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) на Република България до 2030 г., с възложител Министерство на енергетиката

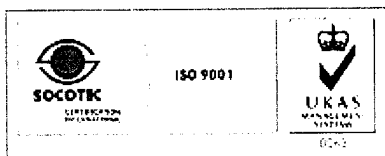
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

Във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление по чл. 8 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО) с вх. № ЕО-4/09.04.2020 г., с приложени проекти на горепосочените документи, както и уведомление по чл. 10, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), Ви информираме, както следва:

I. По отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

В Стратегията са заложили общите европейски политики и цели за развитие на енергетиката и за ограничаване изменението на климата, като са отразени националните специфики в областта на енергийните ресурси, производството, преноса и разпределението на енергия. Дефинирани са основните стратегически решения, насочени към постигането на националните цели и гарантирането на българските интереси.

Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г., отразява ясно тенденциите, мерките и политиките в областта на енергийната сигурност, енергийната ефективност, либерализацията на електроенергийния и газовия пазар и интегрирането им в общия европейски енергиен пазар, развитието и

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

внедряването на нови енергийни технологии. Тези политики намират отражение и в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г., който е изготвен в изпълнение на Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата.

Проектът на Стратегия за устойчиво енергийно развитие до 2030 г. с хоризонт до 2050 г., както и проектът на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. са два свързани стратегически документа, разработени въз основа на европейската политика и приоритети в областта на енергетиката и климата. В тях са заложени общи енергийни политики, приоритети, цели и мерки за тяхното изпълнение, като в Интегрирания план, мерките за изпълнение са развити в по-голяма дълбочина и детайлност. В проекта на Стратегия е заложена визията и общата рамка за развитие на енергетиката, като в нея не се включва по-голяма конкретика по отношение на инвестиционните проекти предвид Интегрирания план.

В изпълнение на ангажиментите на Република България за постигане целите на европейската енергийна политика за създаване на Енергиен съюз, в Проекта на Стратегия са предложени следните основни приоритети:

1. Гарантиране на енергийната сигурност и устойчивото енергийно развитие;
2. Развитие на интегриран и конкурентен енергиен пазар и защита на потребителите чрез гарантиране на прозрачни, конкурентни и недискриминационни условия за ползване на енергийни услуги;
3. Повишаване на енергийната ефективност в процесите от производство до крайното потребление на енергия;
4. Използване и развитие на енергията от възобновяеми източници, съобразно наличния потенциал, капацитета на мрежите и националните специфики, като част от прехода към нисковъглеродна икономика;
5. Внедряване на иновативни технологии за устойчиво енергийно развитие.

Приносът на Република България за изпълнението на общите европейски енергийни цели се осигурява чрез:

- Намаляване на първичното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 27.89%;
- Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 31.67%;
- 27.09% дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия;
- най-малко 15% междусистемна електроенергийна свързаност.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999 са разработени два сценария – WAM (с допълнителни политики и мерки) и WEM (със съществуващи политики и мерки). Сценарият WEM е базов сценарий, в който прогнозата се основава на политики и мерки, действащи към настоящия момент. Сценарият WAM е целеви сценарий, при който се постигат националните цели заложени в настоящия Интегриран план. Прогнозите в него се основават както на съществуващите, така и на планираните допълнителни политики и мерки, с които се постигат националните цели, заложени в ИНПЕК.

Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. се разработва за област „енергетика“, попада в обхвата на областите по чл. 85, ал. 1 от ЗООС, очертава рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложение № 1 и 2 на Закона, поради което и на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 на Наредбата за ЕО, подлежи на задължителна екологична оценка.

С писмо изх. № ЕО-4/27.02.2019 г. на министъра на околната среда и водите сме Ви информирали за необходимостта от изготвяне на задължителна екологична оценка на проекта на Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на Република България, тъй като ИНПЕК попада в обхвата на областите на чл. 85, ал. 1 от ЗООС, и очертава рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложение № 1 и 2 на Закона, и във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 на Наредбата за ЕО. В

същото становище е отбелязано, че предвид необходимостта от представяне на проекта на Интегриран план на Европейската комисия (ЕК) и очакваните в тази връзка бележки на ЕК, МОСВ ще се произнесе по отношение на оценката за съвместимост след предоставяне на преработения проект на интегриран план, който сте приложили към настоящото писмо.

Проектът на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и проектът на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. са с национален обхват и действие на цялата територия на страната.

Предвид, че проектите на Стратегия за устойчиво енергийно развитие до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и на Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г. са два свързани стратегически документа, разработени въз основа на европейската политика и приоритети в областта на енергетиката и климата, със заложен общи енергийни политики, приоритети, цели и мерки за тяхното изпълнение, приемаме Вашите мотиви за провеждане на една процедура по екологична оценка, респективно разработване на един доклад за екологична оценка.

Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и Интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата се приемат от Народно събрание/Министерски съвет, във връзка с което, на основание чл. 4, т. 1 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за процедурата по ЕО е министърът на околната среда и водите, като същият е компетентен и за провеждане на процедурата по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Процедурата по ЕО се съвместява изцяло с действащите процедури по изготвяне и одобряване на стратегията и плана. Съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО, екологичната оценка на двата документа се извършва едновременно с изготвянето им. Становището по ЕО е задължително условие за последващо одобряване на *Стратегията за устойчиво енергийно развитие и на ИНПЕК на Република България*. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана и стратегията, се съобразяват със становището по ЕО и поставените в него условия, мерки и ограничения.

Изисквания към обхвата на екологичната оценка за ИНПЕК, дадени с писмо изх. № ЕО-4/27.02.2019 г. на МОСВ, са относими също и към разработването на доклада за ЕО за двата проекта на документи.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Проектът на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и проектът на Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) на Република България до 2030 г. са предмет на една процедура. Стратегията и ИНПЕК попадат в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, обн., ДВ, бр.73/2007 г., изм. и доп.)* и подлежат на процедура по оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Извършена е проверка за допустимост съгласно чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС, според която и двата проекта са допустими при съобразяване на предвижданията им с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление и
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управление.

След преглед на представената документация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която двата проекта има

вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, поради следните

МОТИВИ:

1. Република България ще се стреми да постигне до 2030 г. най-малко 27.09 % дял на енергията от възобновяеми източници (ВИ) в брутно крайно потребление на енергия. Така определената национална цел следва да бъде постигната чрез увеличаване на потреблението на енергия от ВИ и в трите сектора: електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, и транспорт. Постигането на тази цел предполага изграждане и разширение на съоръжения за добив на енергия от възобновяеми източници дължащ се на увеличаване на произведената електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия и биомаса с възможни преки и косвени отрицателни въздействия върху защитени зони за опазване на природните местообитания, на дивата флора и фауна и за опазване на дивите птици, както следва:

- увреждане, унищожаване и загуба на природни местообитания и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в защитените зони, в резултат от строителството и експлоатацията на енергийните съоръжения;
- фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в защитените зони, както от реализирането на енергийните паркове, така и от изграждането и експлоатацията на съпътстващата ги инфраструктура;
- трансформация на природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици, поради навлизане на рудерални/синантропни и инвазивни видове;
- трайна промяна на ключови елементи на защитените зони, както и на ландшафта;
- промяна на екологичния статус на горските местообитания: загуба/влошаване на природни местообитания и местообитания на видове;
- различно по продължителност и интензитет безпокойство на опазваните животни при строителството и експлоатацията на съоръженията, изразяващо се в прогонването от местообитанията им;
- промени във видовия състав, числеността и структурата на популациите на опазваните видове (растения и животни), както поради пряко унищожаване на екземпляри, така и косвено поради изменения в местообитанията им;
- бариерен ефект при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори;

2. Проявлението на посочените по-горе отрицателни въздействия са предпоставка за възможно нарушаване на целостта на защитените зони и до прекъсване на функционалните връзки между тях, до забавяне/възпрепятстване на постигането на консервационните и реставрационни цели на зоните.

3. Възможни са кумулативни въздействия върху защитените зони и предмета на опазване в тях в резултат от сумарното въздействие на разглежданите в стратегията и плана реализирани до момента (ВЕЦ, ВтЕЦ, ФЦ, ТЕЦ, АЕЦ, геотермална енергия, използване на биогорива, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, газопреносни системи, електропреносни системи и др.) и прилагането на мерките, заложи в плана.

На основание гореизложеното и съгласно чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС към доклада по ЕО като отделно приложение следва да се включи доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г. и на Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата до 2030 г. на Република България (ИНПЕК) върху защитените зони. При разработването на ДОСВ да се има предвид следното:

1. Докладът да следва структурата, посочена в чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС.
2. Описание и оценка на настоящото състояние на защитените зони, въз основа на

количествен анализ на усвоените/увредените територии, чрез описание и оценка на всички съществуващи обекти, планове, програми, проекти или инвестиционни предложения за ВЕИ до момента, вкл. защитени зони с висок кумулативен ефект от изградени и планирани енергийни съоръжения.

3. Анализ на потенциала на ресурсите в страната за добив на енергия от всеки един от видовете ВЕИ спрямо защитените зони и ключовите им елементи, включително и анализ на възможността, да бъде постигната националната цел от 27,09 % ВЕИ до 2030 г. без да се включват териториите на защитените зони в България при териториалното планиране на енергийните съоръжения. Въз основа на анализа да се предложат мерки за постигане на целите на защитените зони.

4. Да се идентифицират и анализират видовете въздействия върху структурата, функциите и природозащитните цели на защитените зони, които ще бъдат повлияни от реализирането на заложените в плана мерки.

5. Да се оцени въздействието от реализиране на всеки един от типовете енергийни съоръжения (вятърни генератори, фотоволтаици, биомаса, ВЕЦ) в границите на защитените зони.

6. В ИНПЕК не е предвидено изграждането на нови ВЕЦ, но при анализа и оценката на въздействията да се вземат предвид резултатите от изготвените и утвърдени от МОСВ Планове за управление на речните басейни и Планове за управление на риска от наводнения, в които е направена оценка на енергодобива от води като възобновяем източник, като се има предвид несигурностите, свързани с нивата и количествата на водите, свързани с промяната в климата и се отчетат очакваните въздействия върху околната среда и биоразнообразието. В случай на констатирани отрицателни въздействия върху защитени зони, да се предложат смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия.

7. Очаква се потреблението на енергия от биомаса да се повиши, както в крайното потребление на енергия, така и при производството на електрическа енергия. Допълнителното потребление на енергия от биомаса ще изисква увеличаване на количествата от биомаса в България (произведена по устойчив начин), като в периода 2020-2030 г ще нарасне с 37%. Да се извърши анализ и оценка на потенциала на горските територии в България от гледна точка на възможностите за производство на енергия от дървесна биомаса и да се предложат мерки, гарантиращи опазването на горските местообитанията, предмет на опазване в защитените зони.

8. Да се предложат смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните въздействия от прилагането на мерките на плана за всяка защитена зона. В случай на констатирани отрицателни въздействия върху защитени зони, да се проучат, анализират, оценят и препоръчат алтернативни решения (по смисъла на §3, т.7 и т.8 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС).

9. Да бъде извършен анализ относно въздействията от прилагането на плана върху всички зони, като в случай, че за някоя от тях няма да има въздействие, следва това да бъде включено в мотивираните заключения по чл. 22 от Наредбата за ОС.

10. Да бъде извършена оценка на очакваните „кумулятивни въздействия“ по смисъла на §3, т.10 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС върху защитените зони и предмета на опазване в тях в резултат от сумарното въздействие на предвижданията на стратегията и плана.

11. Да се проучат и представят възможности за прилагане на компенсиращи мерки по смисъла на чл. 34 от ЗБР при установено наличие на обстоятелства по чл. 33 от същия:

12. Да се приложи актуален картен материал, включително и във формат ESRI shape file или ESRI filegeodatabase в координатна система WGS84 UTM 35N, който да визуализира както рисковите територии, така и възможностите за разположение на различните видове енергийни съоръжения по степен на риска за защитените зони.

13. За определяне на степента на въздействие на плана да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на

местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитените зони спрямо представеността на местообитанията и видовете в съответните защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло съгл. чл. 32, ал. 2 от ЗБР. В случаите, когато това не е възможно, оценката да бъде извършена въз основа на принципа „най-лошия вероятен сценарий“.

Оценката трябва да бъде възложена на колектив от експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, с компетентност в зависимост от целите и предмета на опазване в защитените зони.

Съгласно разпоредбите на чл. 36, ал. 6, т. 4 от Наредбата за ОС, подробна информация и публичен достъп до данните за защитените зони, процедурите за оценка за съвместимост и свързани с тях документи са налични на интернет страницата на МОСВ - ПРИРОДА/Натура 2000/Натура 2000 в България/Информационна система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 <http://www.natura2000.moew.government.bg>, където има и данни за видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони, която трябва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

ДОСВ следва да бъде представен в един екземпляр на хартиен и два екземпляра на електронен носител за оценка на неговото качество на основание чл. 24, ал.1 от Наредбата за ОС.

III. Указания за последващи действия, които да се предприемат за извършване на процедурите по ЕО, в т.ч. ОС:

1. Министерство на енергетиката следва да организира консултации по чл. 19 от Наредбата за ЕО. Да изготви и консултира с МОСВ схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересувани органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от реализирането на предвижданията на *Стратегията за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.* и на *ИНПЕК на Република България до 2030 г.* Съобразено с глава четвърта от Наредбата за ЕО, схемата е необходимо да включва:

- Задължителни консултации в процеса на изготвяне на ЕО, в т.ч. за определяне на обхвата на оценката с МОСВ (на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО). Министерство на здравеопазването (МЗ) – относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве (на основание чл. 19а, т. 2 от Наредбата за ЕО), Басейнови дирекции, 16-те Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) и други специализирани ведомства и заинтересована общественост по Ваша преценка предвид спецификата на стратегическите документи (на основание чл. 19а, т. 3 от Наредбата за ЕО);

- Консултации по изготвения доклад за ЕО към проектите на Стратегия и ИНПЕК по реда, определен с чл. 20 от Наредбата за ЕО.

2. Експертите, на които е възложено изготвянето на доклада за ЕО, да изготвят задание за определяне на обхвата и съдържанието на оценката на доклада за ЕО при съобразяване на указанията от настоящото писмо. При изготвянето на заданието **да бъде разгледана и вероятността при прилагането на Стратегията и ИНПЕК да се очаква значително въздействие върху околната среда на територията на други държави с цел съобразяване на необходимостта от провеждане и на процедура по ЕО в трансграничен контекст предвид задълженията на страната ни по международно, европейско и национално законодателство.**

3. Изготвената схема за провеждане на консултации и заданието за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за ЕО да се представят в МОСВ във връзка с разпоредбите на чл. 19, ал. 3 и чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО.

4. Едновременно с действията по предходната точка, заданието за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за ЕО следва да предоставите за становища и на МЗ, 4-те Басейнови дирекции, 16-те РИОСВ и останалите специализирани ведомства и заинтересовани организации и общественост, които определите в схемата за провеждане на консултации.

Процедурата по ЕО, съвместена с оценка за съвместимостта на проектите на *Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.* и *Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на Република България до 2030 г.* завършва с издаване на становище по ЕО. Съгласно чл. 1, ал. 5, т. 3 от Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерство на околната среда и водите, при внасяне на искане за издаване на становище по ЕО следва да заплатите такса в размер на 600 лв. и да представите информация за датата и начина на внасянето ѝ. Заплащането на таксата следва да извършите по банков път по сметка на МОСВ:

IBAN BG35 BNBG 9661 3000 1387 01

BIC BNBGBGSD

Информираме Ви, че на основание чл. 7а, ал. 5 от Наредбата за ЕО, процедурата по ЕО се прекратява, ако повече от 12 месеца от получаване на настоящото писмо не са изпълнени дадените указания.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

